

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS

MEDICORVM, DIE IOVIS XXI. IANVARIIL M. GVILLELMO DV PRE' DOCT. MEDICO MODERATORE.

An *per aliquam* calidiores?

699

IDEM Occidit quod vitam tradit, cor viscus omnium nobilissimum, primum vivens, ultimum moriens, venarum fortassis exordium, spiritus domicilium, motus sempiterni particeps, locus in virginibus ad delirium ac infaniam opportunissimus, sensus & animæ potissima sedes, humanæ naturæ fecundissima radix, fons est vberissimus humidi primigenij, natuique caloris, ab elementari specie distincti, quorum nutuo dissidio necesse & vitæ nostræ termini continentur. Qui bona valetudine gaudent, illi non semper vitam vium longiorem, neque sunt omnes brevioris vitæ, qui morbis conficiuntur plurimis, nec eorum sanitas diuturna certò futura, qui laudabili naturæ temperatione vigent. Humor primigenius, æthereus, pinguis, viscidus calorem insitum fovet & alit, utque singulis corporis partibus, inæquali, iustâ tamen ratione distribuitur, diuersas obit functiones, respirationem facit vehementiorem, elegantem membrorum distinctionem molitur, scapularum amplitudinem, articulorum delineationem, dentium frequentiam, profundas & latas in vola manus incisuras, *per quodammodo* spectandas exhibet.

CALIDVM innatum omnium animalium & stirpium origo, *quæ in his* quæ sunt eiusdem generis congregat, concoctionem maturationis, elixationis, afflationis, veluti parentem efficit, *calorem* in ventriculo, *digestionem* in hepate, *calorem* in vniuerso corporis habuit, caloris ope fieri omnes fatentur, id quanam ratione fiat multi quidem inuestigant, sed illam, proh dolor nullus etiamnum inuenit: viribus & magnitudine foeminas mares superant, dextra sinistris validiora, robur & dignitas facultatum omnium in calore consistit: animalia voce prædita mutis nobiliora, senes debilius quam iuuenes operantur, graciles qui sunt ventre calidi, frigida verò carnis, conspicuas habent venas: Scythica regio paucissimas alit feras, quæ magnitudine non sunt insignes: semperne caloris magnitudo comest ad dilatarandum & ampliandum ex natura sua calor est comparatus.

CORPORA quædam edunt sonum, qui semper alicujus ad aliquid & in aliquo factus auditur cum in aere, tum in aquis. Vox, solius animantis sanguine præditi peculiaris, merito dicitur ictus aeris respiratione attracti, qui quidem ab anima fit ea quæ his in partibus collocatur, ad eam partem quæ vocatur gurgulio, qui precifus tabem inuehit. Vocem fauces, vocem articulatam lingua, sermonem labia perficiunt. Ad locutionem rerum omnium præsertim figurarum cognitionem, imaginationem quæ res & verba phantasie representant perfectam connexionem, phantasie denique cum vi mortice labiorum stupendam colligationem ex necessitate conferre statuimus. Cæterorum animantium huculque progressa est natura ut quod iucundum & molestum fenserint inter sese voce significarent. Sermo vero quid id quod prodest & id quod nocet declarandum omnino valet, solius hominis animalis politici, boni & mali, iusti & iniusti, aliorumque similium sensum habentis propius non iniuria creditur esse.

AEREM expiramus omnes eundem, voces emittimus varias, ob subiectorum vasorum (pulmonem, arteriani & os intelligo) differentias, per quæ cuiusque spiritus ad locum exterioriorem transmittitur. Vox vna grauis, acutior altera, vna magna, altera parua. Hybemo tempore, ex ponti, vomitu, frigore, ridentes, viri & qui firmissima sunt ætate grauem, pueri cæteræque animantes recens natæ, mulieres, semine prolifico turgentibus etiam Aristoteli, decrepiti, spadones, vocem acutam effundunt. Eminus voces acutiores, quæ cominus grauiiores percipiuntur. Vox chori quæ superius deorsum quàm inferius sursum melius audiri potest, paleis in orchestra sparsis minor ad aures peruadit: Animantes quidem eiusdem speciei vocem eandem, homines autem diuersam & multiplicem, neuertus tremebundam, vinolenti potius quàm sobrii fractam emittunt: mulieres natu minores acutius quàm majores sonant.

VOCEM & loquelam, virtute cuius ignem extingui, penis visceres robur, opus butyri cohiberi, sanguinis fluxum sisti tanquam anicularum deliramenta, maxima contentione mentis inficias cuntes, in sanis & in ægris esse maximi momenti plane profitemur. Vox, acuta quæ fuerat ante, grauis *perit* arguit à vomitu clangosa cum fastidio & puluerulentis oculis furor em portendit, ex dolore qui voce sunt capri crudeliter cum morte vitam commutare solent. Quæ cum exolutione, quæ cum singultu, quæ à rigore veniunt *aporia*, habentur ab omnibus funestæ: quibus cum febre vox faucibus hæret post *aporia* tremuli moriuntur. Si quis in febre fandi sit impotens malo est loco, ut enim vegeto calore vitali, thoracis accedente virtute vox editur magna, sic in caloris penuria & imbecillitate thoracis voces exiles audiuntur.

Ergo *per aliquam* calidiores.

Proponebat Lutetiæ IO ANNES COMPLAINVILLE, Anno R. S. H. M. DC. XXVII.

M. Franciscus Quiquebeuf.
M. Claudius Liénard.
M. Renatus Moreau.

M. Dionysius Allain.
M. Lazarus Pena.
M. Iacobus Confinot, P. R.

M. Hieronymus Goulu.
M. Henricus Blacud, P. R.
M. Gabriel Biart.

